

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját julányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronkint 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Ujévi gondolatok.

1907 dec 28-án

Igaz ugyan, hogy még három teljes nap választ el bennünket 1908. január hó 1-étől, tehát a hivatalos újévtől, de mi is mint a zsarnok, kapzsi örökösök a haladókör ágya körül, úgy lessük, várjuk a nagy pillanatot, mikor hunyja be már szemét az öreg, hogy osztozkodjunk a hátrahagyott zsákmányon.

Fájdalom! mi nem gazdag örökös, de egy teljesen kifosztott, kipusztított vén trubadurt temetünk: az öreg szilveszter apót.

Fájdalmunkat csakhamar eloszlatja az a tudat, hogy minden év meghozza ami eszméink, terveink megvalósulását a régóta kürtölt s unos-untig hirdetett: renezánszot, a megújulás, új éra dicső hajnalát.

Ne legyünk szemérmesesek, hanem mondjuk ki nyíltan, hogy mi volt itt Fogarason lapunk keletkezése előtt, tehát ez előtt öt évvel: sötétség és lethargia terjesztette szét hollószárnyait Fogaras felett s egy fél tuat ember, az úgynevezett: „irányadó körök” regnáltak a fejedelmi sásfészekben

s a polgárságnak nem volt szabad szólnia csak néma megadással kellett huzniok az igát, de mikor megjelent lapunk a „regghajnal csillaga” rögtön föltámadtak a törzsfőnökök, az úgynevezett: irányadó kör s a nehezen megteremtett békére hivatkozva (melyet a fogarasi magyar lap állítólag földul) el akarták pusztítani ezt a halvány kis sugarat, mely lassan bár, de biztosan eloszlatta azt a rémséges ködöt, mely mint valami óriási sas szárnya nehezedett az elhalt méla tájra.

Hat évvel ezelőtt: volt-e aszfalt gyalogutunk, villamosvilágításunk, gimnáziumi új épület, kórház, rendezett tanácsu városunk, vagy csak ezeknek az eszméje is? Ugy-e bár nem! Csak a sötétben botorkáltunk jajgatva, cipelve az óriási keresztet. S ime lapunk szerkesztőjének óriási kitartása, nagy áldozata s vasakaratu kedvön Thierfeld Dávid anyagi áldozatai árán e két test egy lélek harmóniája révén 1908. január 1-én megkezdte reuzálásának hatodik életévét diadalmasan s jól eső örömmel néz szét Fogarason, mert eszméi, tervei közül már sok él, virul.

A régi éra darabontjai, a lap esküdt ellenségei elpusztultak Fogarason, elszéledtek a szélrőzsa irányában s az istendöltta renezánsz, mint valami főséges szívárvány teljes pompájában, diadalittasan ragyog a vihar után Fogaras felett.

Az új főispán, az egyenlőség, igazság, a jog embere; védőszárnyai alatt fenn lobogtatjuk a haladás, a renezánsz zászlaját s kérjük az új éra embereit, hogy azt a lapot, amely személyi kultuszt nem üzve a közügyért harcol s kimeri mondani az igazat nyíltan s az ádáz küzdelmekben már jól kiélesítette tollát, pártoljuk s nemzetiségi különbség nélkül fizessünk arra elő, amely közvetlen a főforrásokból meríti adatait s nem kerülő utakon — az megérdemli a segítyt, pártolást. Fizessünk tehát elő igazunk, jogunk védlőjére a renezánsz megteremtőjére: a „Fogaras és Vidéke”-re mindnyájan, hogy reuzáldjon az „ad multos annos!”

Halmy Gyula.

T Á R C A

Himfy dalok.

Irta: Halmy Gyula.

Ajánlva: Léva Józsefnek Miskolcon.

MULT, JELEN, JÖVŐ.

Mi volt a mult? — Tréfa, játék,
Mit ő üzött énvelem;
Elvakított, hogy nem láték
A lángoló szerelem.
S mi a jelen? — A valóság,
A szív kínos, nagy harca;
Nincs már többé, nincs bohóság,
Lehullt már az álarc.
S mi a jövő? . . . Im egy hang szól,
Mint ha jönne a föld alól —
Tompa szavát meghallom:
Jövőd lesz a sirhalom!

A VIZGYÜRÜ.

Bele dobhatsz bá rmi követ,
Gyűrű támad a vizen

És a gyűrű gyűrűt követ,
Mig a habban elveszen . . .
Ilyen a szív! . . . ah de mégse!
Mert az öröm köveit
Gyűrűzteti habverése
Csak rövidke ideig;
Mig ha követ bú hajítja,
Hej! azt a szív fodorítja
Szüntelenül körökké:
Gyűrűzteti örökké!

MUZSÁMHOZ.

Tündér álmok fényalakja
Te égi, szent tiszta nő!
Szívemet csak képed lakja,
Vágyam érted újra nő.
Mily jól esik csöndes éjjel
Újra látnom kellemid,
Szűz ajkadról régi kéjjel
Lopni csókot, szellemit.
Oh maradj itt mindig nálam,
Amig terhét huzza vállam
Te jó, te hü, te édes,
Oh Muzsám, légy beszédes!

1848.

Mért nem éltem, én Istenem!
Negyvennyoleban mért nem én?
Ott adtad vón dalt zengenem,
A testhalmok közepén.
Lány szerelmét elfeledve,
Szabadságért ontva vért.
Ott adta vón sorsom kedve
Meghalnom e szép honért . . .
. . . Haj! de ma már nincs tér semmi
Nagyot merni, nagyot tenni . . .
Majd meghalunk! . . . Addig hát
Huzzuk tovább az igát!

UTÓHANG.

Költők! kik az öröklétet
Le a földre hozzátok,
Kiket a dal mindig éret:
Ki hasonló hozzátok?
En csak gyöngé lantos vagyok,
Csacska, kiesiny hegedős,
Szenvedélyim sem oly nagyok,
Bár homlokom már redős.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

Tisztújító közgyűlés.

A vármegyeház ormán a nemzeti színű lobogó büszkén hirdette f. hó 23-án, hogy felvirradt a nagy nap reggele, midőn Fogaras-megye közönsége is él azon alkotmányos jogával, hogy a kardinális állásokban levő tisztviselőit saját belátása és ítélőképessége szerint megválaszthatja.

Valóban csak minden hat évben egyszer lehet látni a bizottsági tagokat oly nagy számban összegyűlve a közgyűlési díszes teremben, mint azt e hó 23-án láthattuk. Nagyon kevesen hiányoztak ez alkalommal a tagok közül, kiket nemcsak a kíváncsiság, hanem azon szándék is vonzott a közgyűlésbe, hogy alkotmányos jogukat legjobb belátásuk és az igazsághoz mérten gyakorolják. — De a tagokon kívül az érdeklődők és a nagyközönség tömege foglalta el a közgyűlési termet, mely zsafolásig volt telve, midőn délelőtt tíz órakor az alispán indítványára Simon Jenő bizottsági tag vezetése alatt Dr. Bauszern Guidó, Dr. Motián János, Páncél Károly és Fleissig Gyula tagokból álló küldöttség meghívta főispán urat a közgyűlésbe. Harsogó éljenzések fogadták a küldöttség élén megjelenő főispánt, aki elnöki székét elfoglalván, rövid, de megható beszéddel megnyitotta a tisztújító közgyűlést, rámutatván arra, hogy mily fontos mozzanat e választás a megye életében s épen ezért kérte a törvényhatósági bizottságot, hogy vele karöltve higgadt mérséklettel s igazságos beállással gyakorolja azt a nagy hatalmat, mely kezébe van a törvény értelmében fektetve s mely nemcsak egyes tisztviselők, de azok családjai jövője felett is hivatva lesz dönteni.

A megválasztott törvényhatósági bizottság névjegyzékét Bisztray József tb. főjegyző olvasta fel s miután a névjegyzék az igazoló választmány által igazolva lett, a közgyűlés tudomásul vette. Következett a tisztújítás

eszközlése. — Főispán ur a tisztújítás tartamára a törvényben gyökerező jogával élve Balla Károly reform. lelkészt jegyzőnek és Dr. Senchea János ügyvédet tiszti ügyésznek helyettesítette. Nagy mozgás keletkezett, midőn felállott Belle Sándor alispán kezében a törvényhatóság pecsétjével. Rövid beszédben megköszönte a főispán és a törvényhatósági bizottság szives támogatását, melyet nehéz és fontos hivatásuk teljesítésében egy személyre, mint a többi tisztviselők iránt mindenkor tanusítottak, számot ad röviden arról, hogy működésükben minő irány vezette őket s a pártfogást továbbra is kérve — ha ugyan azt eddigi ténykedésükkel kiérdemelték — bejelenti maga és tisztviselőtársai nevében eddig viselt állásukról való lemondásukat s a vármegye pecsétjét — mint a hatalom symbolumát — az alkotmányos főispán kezébe vissza adja.

A főispán lelkes szavakban olismerve egy az alispán, mint a többi tisztviselők elvitázhatatlan érdemeit, buzgó és fáradhatatlan működését, a maga részéről biztosítja egy az alispánt, mint a többi hivatalnokot, hogy az elismerés nem fog késni s a lemondást elfogadván, a vármegye pecsétjét átveszi.

A kijelölő bizottság olykép alakult meg, hogy a közgyűlés részéről — Serbán Sándor bizottsági tag indítványára — Dr. Senchea János, Dr. Vasu Oktávián és Dr. Serbán Miklós bizottsági tagok választottak be, míg elnök-főispán ur Simon Jenő, Gróf de la Motte Artur és Páncél Károly bizottsági tagokat nevezte ki abba, az így megalakult kijelölő bizottság visszavonult, hogy a jelöléseket eszközölje.

Az idő eltelt, míg a kijelölő választmány fárasztó és alapos munkájával elkészült, ami abban is lelheti magyarázatát, hogy nemcsak a szolgálatban volt tisztviselők, hanem — amint eddig ritkán fordult elő — a törvényhatóság szolgálatában nem állott, idegen egyének is nagy számban pályáztak

az állásokra. Rendkívüli érdeklődés mellett hirdette ki az elnök a kijelölés eredményét.

Minden állásra három egyén volt jelölve s különösen nagy meglepetést keltett, hogy a tisztviselők közfelkiáltással lettek megválasztva, holott a választás előtt az hallatszott, hogy a bizottsági tagok nagyobb része névszerinti szavazást szándékozik kérni az állások nagy részére. Az alispáni állásra a régi alispán: Belle Sándor, főjegyzővé: Dr. Benedek Artur, I. aljegyzővé: Joney Kálmán (marostordamegyei volt másod aljegyző), II. aljegyzővé: Jankovich Béla (rég), III. aljegyzővé: Dr. Gáncs György (új), tiszti főügyésszé: Dr. Micu András (rég), törcsvári járási főszolgabíróvá: Herszényi Béla, fogarasi járási főszolgabíróvá: Bisztray József, alsó-árpási járási főszolgabíróvá: Dombrády Gyula, sárkányi járási főszolgabíróvá: Bárdossy Mihály, árvaszéki elnök: Bocskor Adám (volt első ülnök), ülnökökké: Dr. Zankó Géza (volt szolgabíró) és Dr. Neamtü János (volt III. aljegyző), I. osztályú szolgabírókká: Botta Emil, Cseroy Béla és ifj. Turcu János (régiek), II. osztályú szolgabírókká pedig: Zakariás Antal és Vlaicu Miklós (ujak), választottak meg.

A választások eredményének kihirdetése után a főispán ur — élve a törvényben szabályozott jogával — a tiszteletbeli tisztviselőket nevezte ki és pedig Bisztray József fogarasi járási főszolgabíróvá tb. főjegyzővé, Dr. Kovács Béla sárkányi ügyvédet tb. tiszti főügyésszé, Bartalis Ferenc közigazgatási gyakornokot tb. aljegyzővé. Ezen kinevezéseket is a közgyűlés éljenzéssel vette tudomásul. Végül Dr. Schul Mórinc fogarasi lakost közigazgatási gyakornokká nevezte ki főispán ur, — aki felhívta a jelenlevő megválasztott, valamint kinevezett s tiszteletbeli tisztviselőket, hogy a hivatalos esküt letegyék.

(Folytatjuk)

Mégis az, ki lányt szeretett,
Mondja rólam közületek
— Nyujtva felém jobb kezét: —
Azt zengé, mit érezett!

A legszebb ruha.

Dramolette fiatal lányok részére
irta: * * *
Folytatás és vége.

Kata. Essünk át először a dolog könyvebb részén: a táncruhán. (Keresgél a divatlapok között). A mintát már kikerestem. Ime. Ugy-e szép? (A két leány a háta mögött néz a lapba).

Lily. Mese szép!

Etelka. Valóságos költemény. De különb a Gyusziénál.

Kata. (Magyarázólág Erzsihez). A ruha fehér selyemből lesz, széles csipkebetétekkel díszítve. Már ki is néztem magamnak a legelső divatútleben; métere 24 korona...

Erzsi. (gépiesen ismétli). Métere 24 korona...

Kata. A varrását elvállalja? Munkás nagyon és kevés időnk van. Azért késtünk úgy el, mert...

Erzsi. Tudom. Hálás szívvel köszönöm jószágukat. A kitűzött időre készen leszek és ha minden éjjel kellene is varnom.

Kata. Éjjel is dolgozni akar? — Hisz most is oly kimerültnek látszik.

Erzsi. Fáradt vagyok az igaz. A kis hugom két nap óta lázas; mellette kellett virasztanom. De mit határoz? Szegény leánynak az ilyenmit számba se szabad venni. Hová jutna különben?

Kata. Kérem tehát. Az aljára 5 sor betét jó.

Erzsi. Értem.

Kata. A kivágott derékre és rövid ujjakra széles csipke. Az öv... De mi baja van?

Erzsi. (Összeszedi magát). Semmi. Mi bajom lenne?

Kata. De hát akkor mért oly szórakozott. Mért néz oly töprengve maga elé?

Erzsi. (Mintha nem is Kátának, hanem önmagához beszélne). Négy száz korona kellene... Mindjárt... azonnal... És nincs... Nincs sehhol...

A leány értelmellenül bámul rá.

Erzsi (végig simítja homlokát). Csodálkoznak, ugy-e rajtam? Talán azt is gondolják magukban, hogy ez a leány meg van háborodva. Nem volna csoda. Végre is fiatal, gyenge teremtés vagyok én is és súlyos a keresztem, mit hordoznom kell.

Kata. Szegényke! Üljön le. És ha lehet, panasolja el baját nekünk.

Erzsi. Kegyed nagyon jó. És tőlem megbocsáthatatlan véték, hogy derült életének csak egy pillanatát is elrabolom. Nem is tudom, hogyan történt, de eszembe jutott

a kis öcsém. Eszembe jutott?! Hát van-e olyan pillanat, mikor nem ő rá gondolok? Az én szegény kis vak kolduskámra, aki nekem a legkedvesebb, mert leginkább rám van szorulva.

Etelka. Vak?

Lily. Hány éves?

Erzsi. Most mult 10. Gyönyörű gyermek és tehetséges, a lelke csupa muzsika. Mindig danol és ujjacskaival csodás melódiákat ver ki a kopott zongorán, miket mind ő komponál. És ma tudtam meg, hogy baja nem is gyógyíthatatlan. Az orvos mondta, akit Mariskához hívtunk. Megvizsgálta Jenőke szemét és azt mondta, hogy a műtét tökéletesen visszaadná szemvilágát. Ha Budapestre visszük a híres Molnár professzorhoz, 3 hét alatt lát a gyerek...

Etelka. És azért busul? Hiszen örülnie kellene!

Erzsi (lehajtja a fejét). Azóta olyan vagyok, mint a háborodott. Mig azt hittem, hogy nem lehet rajta segíteni beletörődtem. Istenem, az ember megszokja a legborzasztóbbat is. Jó. Hát nem fog látni. Lesz az én kis gyámoltalanom továbbra is. De mióta tudom, hogy 3 hét alatt éppen úgy láthatna, mint én, vagy akárki, akinek ép a szeme, úgy érzem, mintha mindennap a világot lopnám el tőle. A világot, mely minden gyönyörűségével most már az övé is lehetne... (Hirtelen felugrik). Bocssánnak meg kérem!

Drágább az egészség.

Olvasóink már bizonyosan értesültek arról az újabb csapásról, melyet az orvosok díjának felemelése zuditott a szenvedő emberiség fejére. Lapunk mai hasábjain hozzuk hitelesen tudomásukra hogy az orvosok legujabban mit határoztak. Távol áll tőlünk, hogy kárhoztassuk Fogaras vagyonos orvosi karát e határozatáért, hiszen ha már a varrótű, a gyufa, e legaprólékosabb dolgok is drágulnak, miért ne fizessen a haláltól rettegő emberiség ijedtében annyit amennyit csak bír, sőt még annál is többet. Nem a kárhoztatás szól tehát belőlünk csak ez alkalomból kifolyólag az orvosi hivatás nemes lényegéről, általában az orvosi pályáról ohajtunk elmélkedni.

Aesculapiusz az orvosi tudomány, a gyógyászat istene lett a rómaiaknál. A Mithologia azt mondja, hogy földi életében kiváló orvos lévén, egyetlen célja a szenvedő emberiség gyógyítása volt, de hogy jótetteiért pénzt fogadott volna el, az sehol sincs megírva. Csodagyógyításaival és jó szívével annyira meghódította az embereket, hogy már életében istenként tisztelték, holt után pedig halhatatlanná tették. Innét indult ki azután a későbbi századokban is az, hogy az orvost nem kenyérkeresőnek, hanem az emberiség jóltevőjének, mintegy természetfölötti lénynek képzeltek. A középkor babonái pedig egyenesen ördöngős boszorkánymestereknek tették meg az orvosokat, akik az alvilági hatalmakkal szövetségben gyógyítottak, akkor már pénzért osztották az életet, sőt még több esetben a halált. Ez idő-

től kezdve, — bár a későbbi világosodó korszakokban az ördöngösség elmaradt, — a pénz-fizetés megmaradt. Ámde, — és épen ez volt a helytelen — csodálatosképen a legutóbbi évtizedekig az orvos szégyelte munkájának megérdemelt díját elfogadni. Valóságos sértés lett volna még csak tizenöt-husz évvel ezelőtt is, ha a beteggyótól továbblépő orvosnak két koronát nyomtak volna a markába. Jól emlékszem még azokra a furcsa és komikus apró ravaszkodásokra, melyekkel boldogult nagybátyám, volt főorvos kezeihez juttatták gyöngéd páciensei az orvosi díjat és amely ravaszságok mentől újabbszerűek voltak, annál szívesebben vette a tudós öreg őket. Ez az állapot volt a leghelytelenebb időszak, ami ma már el is múlt. Semmi értelme sincs annak, hogy ha a földművelő, az iparos, a hivatalnok és mindenki arcpírulás nélkül, sőt büszkén fogadhatja jól végzett munkája megérdemelt díját, miért nem adhatom én azt époly nyiltan át az orvosnak, miért kell azt röstelkedve a kezébe csusztatnom, miért fogadja ő azt pirulva? Hiszen ő is épen úgy meg szolgál azért mint mi mindnyájan, akik fáradtságosan verejtékezve szerezzük meg a mindennapit.

Ha azonban elitélem az álszemérmét, a prüdériát, viszont — nyiltan kimondom — elitélem a tulzott anyagiaskodást is. Való igaz és én nagyon jól tudom, hogy a halából és a köszönetből nem élünk meg. Az is igaz, hogy a haláltól rettegő beteg tehetségén felül is ígér, az egészséges pedig elfelejti a betegségben tett ígéretet. De hogy ez nem

nagyon teszi tönkre az orvosokat, azt láthatjuk abból, hogy manapság sok orvos vagyonos.

Az is igaz, hogy a szentimentalizmus nem fér össze a realizmussal. De talán mégis szép volt az, sőt talán előnyére vált a doktoroknak is, ha nem hittük őket olyan rideg, adok-veszek emberekknek. Jó barátoknak, a házhoz tartozóknak, jóltevőnknek tiszteltük, akiben biztunk és szerettük őket, hálával voltunk eltelve irántuk és amennyire anyagi erőnk engedte, sőt sokszor még azon túl is igyekeztünk meghálálni lelkiismeretességét, jóságát, tudását, amellyel kedveseink életét megmentette. Eddig, ha a nagy beteg az ágyban fekvő elcsüggedt, az orvos megjelenése új életre keltette. Bizalma, hite megszilárdult, jobban lett. Hány anyai szív telt el hálával a beteg kis gyermekét megmentő orvos iránt, hány férj emelte lelkében piedesztálra — a nejét, vagy gyermekét a halál karjából kieroszakoló — nemes férfiut!

Anyagiasság, modernizmus ide vagy oda, szép dolog volt ez orvos uraim és ösztintű szólva, hozott is a konyhára valamicskét, amint láthatjuk. Ennek azonban vége. Az anyagiság elfajulása az aradi orvossztrájk és ennek következménye a mi orvosaink stájerolása is. Ezentúl hát nem lesz az orvos a beteg szemében az emberiség jóltevője, a nemes és önfeláldozó emberbarát! Ezentúl fizetett hivatalnok lesz, aki ridegen, az önhatározta taksáért nyujtva tenyerét meggyógyít, ha van hozzá elég pénz.

Ez a következménye a felemelt tak-

Végtelenül sajnálom, hogy nem volt erőm magamba fojtani a keserűségemet. Mondom, vétek egy tenyérnyi árnyat is borítani virágos, napsugaras utjokra. Aztán meg... mit is gondolhatnak rólam? Megyek már. A kellemért és csipkéért mikor jöhetek?

Kata. Ne fáradjon kisasszony... Az ideje drága... Majd elküldöm... És... és... magam is szeretnék elmenni... Meglátogatni a kis Jenőt... Ha nem leszek terhükre...

Erzsi. Édes, jó kisasszony!

Lilly (felbuzdulva). Ha sikerül a ruha, mi is kegyednél varratunk.

Etelka. Mi is. És nekünk anyuskával sok toilette kell ám!

Erzsi. Előre is köszönöm. (Meghajtja magát. El.)

A 3 leány magára marad. Pillanatnyi csend.

Kata. Tudjátok-e, hogy tulajdonképen nagyon szegénylenem magam?

Etelka. Ugyan miért?

Kata. Azért a drága ruháért?

Etelka. Ez érdekes. Nem magyaránád ki magad?

Kata. Igazán nem tudom, hogyan kezdjek hozzá? Mielőtt az a szegény leány ide jött, olyan természetesnek, magától értődőnek tetszett, hogy mi, akik egy falu tűzkárosultjai javára produkáljuk magunkat, a

lehető legdrágább ruhákban pompázzunk. És ha elgondolom, hogy egynek-egynek csak a disze több pénzt emészt fel, mint amennyit Szalánczy Erzsi hónapok megfeszített munkájával keres! És hogy hencogtem a gazdagsággal. Minden szavam egy-egy tör lehetett a szívének, aki a gépnél görnyed, mialatt én táncolok...

Etelka. Mintha csak Ödön bátyámat hallanám. Neki vannak ilyen hóbotos eszmái.

Kata (meggyőződéssel). Ödön derék fiu.

Etelka. Hisz én is nagyon szeretem, csak... (jellemző mozdulatot tesz a homloka előtt.)

Kata. Amit pedig az a lány a kis öcséről beszélt.

Lilly (közbevág.) Az rám is nagyon furcsán hatott.

Etelka. Vak szegény kis fiu; örökös sötétségben botorkál. De Szalánczy kisasszony azt mondta, ha megoperálják...

Kata. Csakhogy az ilyen műtét pénzbe kerül. Négy száz koronát emlegetett szegényke, olyan hangon, mintha ugyanannyi millióról lett volna szó. (Gondolkozik, majd sugárzó arccal a többiekhez.) Lányok! 400 korona neki tenger pénz, nekünk számba nem vehető csekélység, ha — le tudunk egy kissé mondani. Hallgassatok ide. Az én tavalyi rózsa-szin ruhám még egészen csinos.

Etelka. Mit akarsz ezzel mondani?

Kata (oda sem figyelve.) Valaki azt mondta, olyan vagyok benne, mint a májusi hajnal...

Etelka (Lillyhez.) Az a valaki Ödön volt. Én tudom. Nekem megsugta a kis ujjam. Isten bizony.

Kata (ábrándosan.) Hogy én erről a kedves szép ruháról egy pillanatra is megfelejtkezhettem!

Lilly. Most már értelek. Nekem is van egy szép kis batiszt ruhám. A rendelést anyával még ma visszavonom.

Kata (kitörő örömmel.) Igazán?! Oh, te kedves! (megcsókolja.)

Etelka. Hát én rosszabb legyek mint ti? Majd csak akad az én szekrényemben is valami ócaság. (Szomoruan.) Pedig az új ruhámnak már úgy örültem.

Kata. Oh, te kis kofa! Annál boldogabb leszel, hogy áldozat árán juttatsz a szerencsétleneknek. A kis Jenőke látni fog. Még pedig minél hamarabb. Jertek! Vigyük meg az örömhirt Erzsikének. Szeretném, ha szánymaim lennének!

(Összeölelkezve el. *Etelka* kiszakítja magát és visszafut. A közönséghez, sugva): De azért jól fogunk mulatni és sokat táncolunk, ugy-e?

sának, amellyel az orvosok a szegény beteget sujtják. Mert hiszen csak a szegényt sujtják ugy-e bár? A gazdag eddig is gavallérosan fizetett, hiszen volt neki miből. A másik következmény az, hogy az orvosok ekziszcenciáját biztosító házi-orvosi jövedelem, redukálódni fog a minimumra. A díjmelés hírére máris sokan elhatározták, hogy a házi-orvos luxusát átengedik a gazdagoknak, mert a 80, 100, 150, 200 stb. koronákat nem bírja az a tisztviselő fizetni, aki eddig a házi-orvosnak 30, 40, 50, 60 s maximum 80 koronákat fizetett, most pedig a maximum lett a minimum, mert 100, 150 koronát, hogy ki fizetett orvosi honorárium képen Fogarason, azt az ujjainkon elszámálhatjuk. Hogy fizessen tehát a havi 200 korona gázsiból élő hivatalnok logkevesebb 80 koronát akkor, amikor a százezrekig álló gazdagok fizettek 100 koronát eddig?

A modernség kiöli az idealizmust. Egy jelenséggel ismét több és így haladunk napról-napra lefelé! Vajjon hol állunk meg?

Igaz ugyan, hogy orvosaink erre azt válaszolhatják, hogy nekik nyugdíjuk és semmi egyéb mellékjövedelmük nincs. S ők vízbe, sárba éjjel-nappal járnak falukra ide-oda azért a pár piculáért s az ő özvegyeik, — nyugdíjban nem részesülnek, mert minden doktor annyit hagy hátra özvegyének, amennyit küzdelmes, tövises pályáján összetepni képes; igen, de mi erre azt feleljük, hogy ne a paciensekből sajtolják ki a nyugdíjat az orvosok, hanem álljanak össze teremtsenek maguknak nyugdíjalapot, fizessenek abba életükben részleterként egy bizonyos, meghatározott összeget s ha azt nem bírnák megalakítani, vagy kevés lenne, hát mozogjanak komolyan s kérjenek államossegélyt. Bizonyára a kormány az emberiség géniusai, megmentői iránt nom lesz háládatlan, hanem támogatni fogja a nyugdíjalapot s így nem lesznek az orvosok az államnak negligált gyermekei, mint most s akkor idővel az orvosi pálya újra felöltheti magára azt a régi, ideális jelleget, amikor még a paciens géniusának tekintette az orvost. De különben is az államnak, a hazának érdeke az ép, egészséges honpolgár s ezt orvos nélkül elképzelni lehetetlen; tehát kötelessége az államnak az orvosi kart ebben támogatnia, segitenie.

Ne stájeroljanak tehát orvosaink itt Fogarason, mert ugy is szegény itt ez a nép, hanem mozogjanak inkább az államosítás iránt.

Egy paciens.

H I R E K.

Orvosi díjszabás.

Az országos orvosszövetség fogarasmegyei fiókja f. hó 11-én tartott ülésében — párhuzamosan az országos mozgalommal és tekintettel az általános tapasztalt és nehezen érzett drágulásra — elhatározta az orvosi díjazások olymódoni rendezését, hogy 1908. évi január hó 1-től kezdődőleg a következő orvosi díjazási minimumot állapítja meg:

1. Házi-orvosi teendők teljesítéséért a család viszonyai és a tagok száma szerint kölcsönös megegyezés szerinti díj, de legalább évi 80 korona fizetendő.

Minden szükségessé váló műtét, vagy nagyobb orvosi beavatkozás a 135000—900. B. M. sz. rendeletben megállapított IV. fokozatu díjjegezek szerint külön díjazandó.

2. Oly családok és személyek, kiknek anyagi helyzete a házi-orvosi intézmény igénybevételét nem engedné: esetről-esetre minden nappali látogatásért 2 kor., minden éjszakai látogatásért 4 kor. orvosi díjat fizetnek — bele nem értve az 1. pont alatt jelzett műtétek és egyéb orvosi beavatkozások külön díjazását.

3. Az orvos lakásán eszközölt egyszerű vizsgálat és rendelésért, a beteg anyagi viszonyaihoz 1 vagy 2 koronát fizet.

4. Orvosi tanácskozás (consilium) esetében ugy a gyógykezelő orvosnak, mint a tanácskozásra meghívott minden orvosnak 6—10 korona fizetendő.

5. Mindennemű orvosi bizonyítvány vagy orvosi látogatás kiállításáért az orvosnak legkevesebb 4 korona fizetendő.

6. Baleset-biztosításoknál ugy a balesetet bejelentő orvosi bizonyítványért mint az u. n. „végbizonyítvány“ kiállításáért a biztosított fél 6—6 koronát tartozik fizetni.

7. Vagyontalanoknak ismert és mint szegények nyilvántartott egyének gyógykezelését minden orvos díjtalanul végzi.

Fentti batározat Fogarasmegye területén működő összes orvosok magánygyakorlatára kötelező hatálylyal bír, kivéve az orvos által hözségekkel vagy testületekkel kötött és még érvényben levő egyezségeket és a magánygyakorlatban előforduló ama eseteket, melyeket az O. C. Sz. fogarasmegyei fiókjának választmánya kivételes figyelembe veendőnek nyilvanít.

Olvasóinknak, előfizetőinknek és munkatársainknak boldog új évet kívánunk.

— Városi választások. Még csak egy nap s Fogaras város sorsa eldöl. Mert nem a pártok és egyének érdeke fog döntő esatát vivni a holnapi napon, hanem Fogaras város jövője kerül ki diadalmasan, vagy legyőzve, elbukva az urnából. Minden attól függ, a jövő, haladás, a boldogulás, hogy ki lesz a polgármester és a rendőrkapitány. Ha olyan ember kerül e két polera, aki vezetni tudja a haladás és boldogulás felé Fogarast, akkor a diadal, ha azonban az egyéni érdekek döntenek, akkor az elbukás győz holnap. Fontolja meg tehát mindenki a nagy és nevezetes hivatást, mely a holnapi napon reá vár és legjobb belátása, lelkiismereti meggyőződése szerint szavazzon, ne az egyéni érdek, hanem a közjava lebegjen szemek előtt.

— Nyugdíjba vonulás. Hersényi Imre Fogaras érdemes főszolgabirája, 32 évi megyei szolgálat után nyugalomba vonult. Öszintén kívánjuk, hogy boldogan és megelégedetten még nagyon sok évekig élvezze hosszú fáradozásai jól megérdemlett gyümölcsét.

— Jótékonyág. Karácsony betében jótékony hölgyeket láttunk az utcákon. A vöröskereszt, a ref. nőegylet, stb. jószívű hölgyei osztották ki a segélyeket, áldást fakasztva fáradozásaik nyomán. Bár csak eljönne, ha évszázadok mulva is az idő, amikor már nem lesz nyomoruság, szegénység a világon!

— Halálozás. Mély részvételt vettük a hírt, hogy Albrich János áll. főgimn. tanár kedves kis fia János, életének 10-ik évében rövid, de kinos szenvedés után f. hó 26-án elhunyt, nagy gyászt és bánatot hagyva maga után. A kedves halottat f. hó 28-án a temetői halottas házból tették örök nyugalomra. Legyen álma csendes, a bánatos szülöket pedig vigasztalja meg az ég ura!

— Köszönetnyilváníítás. A Fogarasi Iparos Ifjak Önkepző körének f. hó 26-án tartott műsoros estélyén felülfizettek: Rádu Jenő 5 K, Steinburgi Plidner R. 2 K, Rozenbaum József, Krausz Géza, Papp Gergely, Szóss József 1—1 K, Krampels S. és N. N. 50—50 fill. Krizbay Sándor 40 fillér. A felülfizetőknek, valamint az estély műsorában szereplőknek ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a rendezőség.

— Kaszinó-élet. Bárhol megfordulunk nem hallunk mást, mint ki lesz az elnök, ki az ülnök, ki a polgármester stb. Mert bizony nevezetes hónap ez Fogarasra nézve. A kaszinó vezetőségében hiányzott elnök és alelnök; a megyénél általános tisztújító közgyűlés volt; holnap meg lesz a várossá való átalakulás. A választást a múlt vasárnap a kaszinó kezdte. Fridrik Géza jószágigazgató és Szentimrei István főgimn. igazgató távozásával az elnöki, illetőleg az alelnöki szék már négy hónap óta betöltetlen volt, kikben a kaszinó hivatasos, derék s a vezetésre mindig alkalmas s szépért, jóért lelkesedő vezetőket vesztett. S valljuk be az igazat a választás nagy zavarba ejtette első időben a kaszinót. Csak mikor Széll Józsefet a királyi kegy a megye élére állította, akkor alakult ki az egységes nézet, amely győzött is. A közgyűlést Hochmann Nándor dr. közmegelegedésre vezetö. Miután Zankó Emil harsány hangjával a lapokat elárverte, kezdődött a szavazás. Elnökké egyhangulag Széll Józsefet választotta a közgyűlés, ki azonban elfoglaltsága miatt a közgyűlésen nem jelenhetett meg azonnal. Alelnök: De la

motte Arthur gróf, uradalmi felügyelő lett ugyancsak egyhangulag, ki szép szavakban tolmácsolta érzelmeit a közgyűlés bizalmáért, kifejtve, hogy ő már ugyan idősebb ur, de fiatalos hévvel és buzgalommal fog igyekezni megfelelni a reá bízott hivatalnak. Még hat kisorsolt választmányi tagot választottak, a közgyűlés véget ért. Dr. Z. J.

— **Erélyes tanfelügyelő.** Csikszerezdéből irják: Csikvármegye új tanfelügyelője dr. Balló István ugyancsak erélyesen és hazafiasan teljesíté tiszteit. A közigazgatási bizottságban jelentést tett, hogy az oláh községekben az iskolaszéki elnökök oláh feliratu posztókat használnak s a községek neve is oláhositva van. A bizottság a román pecsétnyomókat azonnal elkoboztatta.

— **Fekete karácsony.** Ha fekete a karácsony, fehér a husvét, mondja a régi közmondás. Ez évben úgy látszik be fog teljesülni. Enyhe, tavaszias idő, napfény derűje süttött karácsony ünnepén, tavaszi felöltős közönség sétált a korzón. Hogy fehér lesz-e a husvét, az a jövő titka.

— **Iparos ifjak önképző köre.** Szépen sikerült műsoros estélyt rendezett ez az agilis egyesület karácsony másnapján a Párisban. A négy számból álló műsor minden egyes pontja nagyon jól sikerült. Kiténtek a bájos szereplő kisasszonyok, de az ügyes férfiak is. Krebsz Ernő főgimn. tanár felolvasása az est egyik kiváló pontja volt. A műsor után táncra perdült a fiatalság, vigan mulatozva a késő hajnali órákig.

— **83 pályázó.** A nagyközönségből rend. tan. várossá átalakult Gyergyószentmiklós rendőrkapitányi állására 83 pályázó van. És még egyre ontják az iskolák a diplomás lateinereket! Vajjon mikor térünk már észre?

— **Karácsonyi pásztorjáték.** (beküld.) E hó 22-én d. u. gyönyörű karácsonyi pásztorjáték élvezetébe volt része a törcsvári közönségnek, melyet az itteni buzgón működő állami igazgató tanító Gírgách Dezső és kedves neje fáradhatatlan munkásságának köszönhettek. A szokásos karácsonyi pásztorjáték három felvonásban lett a gyermekek által előadva mint egy két óráig tartó játékban. Minden jelenet oly kedves és oly természetes egyszerűséggel lett a nagyobb-részt románjuk gyermekek által eszközölve, hogy minden tekintetbe helyes viselkedésükkel kiragadták a közönséget a mindennapi érzések áradatából s lelkünk egy szebb és fenségebb érzéssel feltölt. Teljes volt az illúzió, hogyne lett volna az, mikor a kis Krisztus megszemélyesítője egy három éves kis leányka is híven adta szerepét mintha igazán átérzte volna annak magasztosságát. Nem tűnik ez fel nagy városban, hol már a kis gyermekek is a nagyobb és zajosabb társasághoz vannak szokva s hol már elég helytelenül a kis gyermek is emancipáltak, hanem bizony itt egy kis határszéi faluban még képzeletet sem alkothatunk arról, hogy milyen fáradságba került az érdemes rendezőknek míg ezeket a nagyobb-részt románjuk gyermekeket annyira tudták szoktatni és betanítani, hogy helyesen viselkedjenek. A darab végefelé volt ugyan egy kis kedves mellékjelenet is, mikor már a kis Jézus úgy gondolta, hogy már elég is lesz a jóból mert mozdolódni kezdett amit a bozontos szakáltól való félelem okozott, ami ugyan nem tartozott a darabhoz, de ami bizony megtörténik, ahol ilyen apró gyermekekkel kell előadást rendezni, és ami a maga természetes megnyilatkozásában

végtelenül kedvesen hatott a néző közönségre. A darab utolsó felvonásában a karácsonyfa foglalt helyet a színpadon, a midőn is Bárdossy Mihályné Ó nagysága a gyermekek között kiosztotta a Jézuska által hozott ajándékot. Itt lehetetlen meg nem emlékezni Bárdossy Mihály főszolgabíró kiváló érdemeiről, amennyiben időt és fáradságot nem kimélve a szegény gyermekekért nagy buzgalommal gyűjtött össze egy pár száz koronát, melyel aztán a gyermekeknek gazdag karácsonyfát és ruhát vásároltak természetesen felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül, a karácsonyi ajándék képpen minden gyermek kapott füget gyümölcsöt és különböző cukorkákat a mit a Jézuska kosárszámbra hozott, és ezenkívül 20 fű és 12 leányknak meleg ruha osztottatott ki, ami ezen zord vidéken igen jól fog nekik. Végre Gírgách Dezső ur és kedves neje a nagyközönség elismerését kiérdemelte ama nagy fáradozások és ügybuzgóságért amit a tanításon kívül kifejtettek a pásztorjátékhöz szükséges jelmezek sajátkezű elkészítésével.

— **Értesítés A „Fogarasi Magyar Dal-egylet“ működő férfitagjait tisztelettel értesítem, hogy a legközelebbi énekpróba 1908. évi január hó 2-án (csütörtök) este 8 órakor lesz. — Az elnökség megbízása alapján pedig kérem: szíveskedjenek valamennyien — célunk fontosságát tartva szem előtt — úgy ezen, mint a következő próbákon pontosan megjelenni. Fogaras, 1907. évi december hó 26-án Szentgyörgyi J. titkár.**

— **Nyilvános köszönet.** A legmélyebb köszönetet fejezi ki ismételtén a fogarasi róm. kath. elemi népiskola tanítótörsége Nagyságos Zankó Emilné és Várnay Sándorné urhölgyeknek, a szegény tanulók részére küldött ruhanemű kegyes adományaikért. „Adjon Isten szegény iskolánk részére sok ilyen nemesen gondolkozó jóttevőket!”

— **Teljhívás.** Mindazokat, kik a Fogarasi Iparos Ifjak Önképző köre iránt érdeklődnek, tisztelettel felhívjuk, hogy 1908. január hó 5-én az egylet helyiségében (Simon Gyula-féle házban) megtartandó közgyűlésre megjelenni szíveskedjenek. Simon József, elnök. Sebestyén Károly jegyző.

— **Magyar otthon.** Elsőrangú penzió a város központján. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett szobák külön bejárattal, villanyvilágítással. Rézágycs, fürdők kiténő konyha. Olcsó árak, Főherceg Sándor utca 30. sz. Budapest.

— **A brassói alispán nyugdíjazása.** Dr. Manóiu Miklós megfellebezte a folyó hó 7-én tartott brassói vármegyei közgyűlésnek azon határozatát, amely Dr. Jekel Frigyes kir. tanácsos alispán nyugdíjaztatását mondta ki Dr. Manóiu miut hírlik fellebezését már föl is küldte Budapestre a belügyminiszternek.

— **Gyümölcsészeti Lexicon** lesz a címe annak a kertészeti irodalomban egyedül álló és hézagot pótló könyvnek, amelyet Eötvös Lajos gyümölcskertész ad ki 1908. január havától kezdve, negyedévenként megjelenő füzetekben. A könyv 1500 cím alatt betűsorban fogja gyakorlati alapon, részletesen ismertetni a gyümölcsészetszabványok előforduló összes szakdolgozatát. A fontosabb szakközlemények könnyebb megérthetőségre, főképp a gyümölcsfák nevelése és metszésénél, több mint 400 ábra és kép fog szolgálni. Előfizetési ára: egy évre (4 füzet) 4 korona, fél-évre (2 füzet) 2 korona, mely a szerző címére Eötvös Lajos Tarczal (Zemplén megye) küldendő be.

— **Az ember számokban.** A földkerekségén állítólag mindössze 3642 féle nyelven beszélnek és körülbelül ezerféle vallást hisznek. Minden másodpercében meghal egy ember, néha több is, mert évenként több mint negyvenmillió ember hagyja el a sok bajjal fenyegető és kevés boldogságot adó földi életet. Az emberi életkor átlaga 33 év. Száz évet csak minden százezer ember közül egy ér meg. Sajátságos, hogy általában legrovidebb ideig az orvos él s legtovább — a pap.

— **A honvédek nyugdíjának felemelése.** Az országgyűlés pénzügyi bizottságának f. hó 11-én tartott ülésén a jövő év budgetjének tárgyalása alkalmával, Barabás Béla indítványára Wekerle pénzügyminiszter hozzájárulásával kimondta, hogy az öreg honvédek nyugdíja havi 8 kor.-ról 10 koronára, a tizedeseké pedig havi 10 kor.-ról 12 koronára emeltetik. Rájuk fér szegényekre.

— **Szerkesztőváltozás.** A jövő évben nyolcadik évfolyamát érő „Székely Világ“ című társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi képes hetilap szerkesztését, a karácsonyi ünnepi számon kezdve: Sándor Kálmán fő-szerkesztőtől, László Gyula iparkamarai titkár vette át. László Gyula mint a székely társaságok szövetségének és a marosvásárhelyi székely társaságnak ügybuzgó alelnöke, azokba életet öntő, mozgató lelke, a székely társaságokhoz és a székely akcióhoz még közelebb hozza, a már amugyis nagy elterjedésnek örvendő „Székely Világ“-ot, amely a székely-társaságok szövetségének és a székely társaságoknak, hetenként megjelenő, hivatalos lapja volt idáig s marad jövőre is. A Székely Világot az új számtól kezdve új és nagyobb formában a Kossuth-nyomda adja ki.

— **A sajtó köréből.** A „Szamosújvári Közöny“, „Szamosújvár és Vidéke“ című társadalmi hetilapok 1908. január elsején megszűnnek és ugyanakkor Papp Bogdán dr. ügyvéd szerkesztése alatt „Szamosvölgye“ címmel új politikai hetilap indul meg. Az új lap a függetlenség és 48-as pártkörnek hivatalos lapja lesz.

— **Vasárnapi munkaszünet az órák és aranyműveseknél.** Az órák és aranyművesek szakosztálya elhatározta f. hó 14-iki közgyűlésén, hogy 1908. január hó 1-től kezdve Brassóban vasárnap az összes ékszer és órák üzletek zárva lesznek, miről a nagyjérdemű közönség tájékoztatásul illő tisztelettel ezuton is értesítettik.

KÖZGAZDASÁG.

A várm. Gazdasági Egylet közgyűlése.

Pénztárnok betérjeszti a választmány által jóváhagyott 1908. évi költségvetést, mely szerint a bevétel tonne 1638 kor. 56 fillér, kiadás 1629 kor. 88 fillér, maradna felesleg 3 kor. 68 fillér. Közgyűlés, többek hozzájárulása után az 1908. évi költségvetést jóváhagyja s egyben elhatározza, hogy annak egyik példányát a n. mélt. Főlv. miniszter urhoz felterjesztetik azon kérelemmel, hogy a fedezeti előirányzatban felvett 400 korona államsegélyt kiutalni kegyeskedjék s a vármegye alispánjához egy kérés adandó be, hogy a vármegyei törvényhatóság bizottságtól 100 kor. segélyt eszközöljen ki. Végre

azt is kimondja a közgyűlés, hogy a lótenyésztés emelése érdekében a n. méltós. földmiv. miniszter urhoz egy kérvény intézendő, hogy e célra az 1908. év folyamán 1000 kor. segínyt legyekedjék engedélyezni.

Titkár jelenti, hogy az erdélyi és pirostarka fajmarha jutalmazások a hosszasan tartott száji- és körömfájás miatt csak most, decemberben tartatnak meg, tehát nincs abban a helyzetben, hogy azokról jelentést tehessen. Tudomásul vétetik.

Ezután a miniszteri leiratok és a folyó ügyek hosszú sora következett, melyek mint részint az elnökség, részint a választmány által elintézett ügydarabok, tudomásul vétettek.

293. ikt. sz. a. olvastatik m. kir. földmivelésügyi miniszternek 87.000/VI/2. sz. rendelete, mely szerint egy hü cseléd és egy munkás ajánlandó, 50—50 kor. jutalomra és elismerő oklevélre.

Közgyűlés a főispánhoz ajánlattal felterjeszti Kozma János bethleni lakost, mint hü munkást és Csont János urad. cselédet, sárkányi lakost, mint régi szolgát.

Indítványok:

a) Benczea Prokop, egyesületi tag a következő indítványt teszi:

1-szor, Miután a földmivelésügyi m. kir. miniszter, amint köztudomású több vidéken s így a székelyföldi gazdáknak nyugoti fajszarvasmarhákat ad kedvezményes árban s miután vármegyénk specialis fajszarvasmarhája lassu növekedésével csak későre jövedelmez a gazdáknak, indítványozza, hogy a n. mélt. földmiv. m. kir. miniszter ur kérésék meg, hogy ilyen nyugoti fajmarháknak beszerzését tegye lehetővé vármegyénk kisgazdáinak is.

2-szor. A lótenyésztés érdekében alapos és az ügy érdekében szükséges intézkedések lennének teendők, ugy a fejlődésben levő ménosikók a közlegelőre nem bocsátandók, — ingyen fedeztetési állomások, csikók stb. jutalmazása által.

3-szor. Az állattenyésztés érdekében az apaállatok jobb karban tartása céljából intézkedés volna teendő. — Közgyűlés többek hozzászólása s különösen a titkár folvilágosító szavai után napirendre tér az indítvány felett.

b) Elnök indítványozza, hogy a főispán Öméltóságát, egyesületünk elnökévé lett megválasztásáról szükségesnek tartja, hogy egy 3 tagból álló bizottság értesítse s kérje fel annak elfogadására. Közgyűlés az indítványt magáévá teszi s ezen küldöttségbe Belle Sándor vezetése alatt Dr. Senchea János és Gromsperger Alajos urakat kéri fel.

Jelen rendes közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Elnök felkéri Gromsperger Alajos és Bocskor Ádám egyesületi tagokat.

Több tárgy nem lévén Elnök öngyűlése megköszönve a tagok szíves türelmét a gyűlést bezárta s ezzel a jegyzőkönyv is bezárattott és aláíratott.

Belle Sándor,
alispán, első alelnök.

Balla Károly,
ref. lelk., titkár.

Nyilttér.

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Egy marosvásárhelyi lapban „Tévedés vagy sikkasztás” címen azt közölték, hogy a Fogarasi I. temetkezési egyesület új vezetősége, midőn hivatalát átvette, körülbelül 104 kor. hiányt észlelt.

Mivel pedig egy ilyen hiány csakis a pénztáros hibájából eredhet és a pénztáros csaknem 12 év óta én voltam, ez idő alatt minden új könyvecskére sajátkezűleg az én nevem van írva, kényszerítve vagyok, a közönség felvilágosítására ezen nyilatkozatot megtenni.

A fogarasi „Vorschuss Verein”-nál 18 éve működöm. Elmondhatom hogy népszerűségnek örvendtem, mindenkivel szemben előzőkeny voltam, nemzetiségi különbség nélkül szívesen fogadtak minden körben. Épen ezért, a rosszakarat elnémitása céljából ki kell mutatnom, hogy ez év augusztus hó végéig, amikor is leszámoltam, bevételként 55.508 kor. 08 fillért, kiadásban 56.218 kor. 57 fill. könyveltem el, így tehát saját pénzből 710 kor. 49 fillért adtam ki. A gyűjtőkkel való teljes leszámolás után október végén 75.663 kor. 48 fillért vettem be és különböző tételekben 76.373 kor. 97 fillért adtam ki, tehát itt is kijön a 710 kor. 49 fillér, amit saját pénzből adtam ki.

Ezen kimutatás után természetesen hiányról szó sem lehet, sőt többlétről kell beszélni, ezt azonban soha sem említik, s így nekem kell a közönség tudomására hozni.

Egyszersmind azt is felemlitem, hogy ha a könyvelésben hibáztam volna is, ott van 1000 kor. biztosítékom az új vezetőség kezében, sőt ott van a 710 kor. 49 fillér követelése is, tehát összesen 1710 kor. 49 fillér.

Mindaddig tehát, míg az általam elkövetett hibák ezen összeget meg nem haladják, jobb lenne hallgatni, annál is inkább, mert ezt az ügyet, — mint az e lap december 1-én megjelent számában olvasható is volt — a főispán ur ő méltósága kezébe vette és tudomásom szerint a Nagyságos alispán ur van megbizva ezen ügy tisztázásával. Ki fog tehát tűnni, hogy a sok pletyka csak rágalom volt, tévutra vezetése a közönségnek, személyes bosszútól indítva, hogy a volt vezetőségnek kellemetlenséget okozzanak.

Végül még megemlítem, hogy a volt vezetőség mindent megtett hogy az egyesület jövőjét biztosítsa. Hogy azon sok szegény tagnak, akik a szájkülből vonták el a falatot, hogy maguknak tisztességes temetést biztosítsanak, — kárunk ne legyen. Nem marad más hátra, mint a budapesti „Munkás és Cselédsegélyező Egyesület” beolvastatni ezen egyesületet, ahol ha nem is nyernek, mégis a befizetett összeg legalább megtérül. Ez uton is tanácslom a tagoknak, hogy sürgessék ezt a beolvastást, nehogy majd késő legyen.

Ezt kötelességemnek tartottam, a n. é. közönség tudomására hozni, s kijelentem, hogy semmiféle vitába nem bocsátkozom.

Tisztelettel:

Botha Károly,

a Fogarasi előlegezési egyesület Részvénnytársaság és evangl. hitf. egyház községi pénztárnoka.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

H. A. Székelyudvarhely. Mi, ha tudtuk volna, hogy aprehenzió származik belőle világért sem simítottunk volna rajta. Különb. ezután kívánsága szerint fogunk intézkedni. Üdvözlét!

V. né J. L. Miskolc. A hosszú hallgatást nem tudjuk mire vélni. A szegény hír kürt

már alig várja nagybecsű munkáit továbbra is. Ezért köszönet és üdvözlét.

V. S. Miskolc. Talán nem kapja a lapokat azért nem ír? Egy dalt, egy dalt oh nimfa „kedvesednek!” Érthet róla R. B. Lokó.

Pályázó Fogaras. Rendőrőfkapitányságra pályázott? Ah de hogy! Azt hisszük engedne ő a 48-ból, lenne ő végrehajtó is, csak hogy nem kell.

Mem közölhetők: „Betlehemi angyalok,” „Karácsonykor,” „Ujévkor” „A názáreti Jézus” „Betlehembem,” „Karácsony éjszakáján.”

Kritikán aluliak: „Laurához” „Emma... Emma.” Tél. „Zord idő”

Többeknek. A nyomdában a lap irányában rendelkezni csakis a szerkesztőnek van joga. Ha valakinek valami észrevétele, vagy pláne óhajtása, kérése van, forduljon a szerkesztőhöz. Különb. is az mindenütt ugy van, hogy idegeneknek a nyomdába bejárni tilos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DÁVID.

A fogarasi kir. járásbíróóság mint tlkvi hat.

8408—907. tlkvi szám.

Hirdetmény.

Alsóvíst községre nézve az 1892. XXIX. t.-c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekjegyzőkönyvbe való bejegyzése és a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, az azzal a felszólalással tétetik közzé: hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §§-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t.-c. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-c. 7. §-a és az 1891. XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t.-c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1908. június 29-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítandó záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi június hó 29-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzést sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket e telekkönyvi hat hónap alatt, vagyis 1908. évi június 29-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az idő.

közben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a kiküldöttnek eredeti okirataikat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetiben a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Fogaras, 1907. évi november 23.

A kir. járásbíróóság mint tlkvi hatóság.
Nádudvary,
kir. albiró.

Feltűnő ujdonság!

Háziasszonyok és mosónők öröme. A Lesive Phénix mosóporral való mosással 5% megtakarítást lehet elérni, nem szükséges többé szappan, sem pedig dörzsölni a fehérműt, egyszerű kifőzés után csak kiöblíteni, a legszebb lesz a fehérmű.

Kapható: $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és 1 kilós csomagokban, használati utasítással, minden csomagon: ara 24, 42 és 80 fillér,

klormentességért jótállás. Kapható egyedül a BODOR BÉLA varrógép-, kerékpár- és beszélőgép üzletében.

Minden háziasszony és mosónőnek érdekében áll megpróbálni ezen mosóport s meggyőződést szerezni állításom valódiságáról.

Beszélőgépek, lemezek és hengerek jutányos árban kaphatók.

Tisztelettel

BODOR BÉLA

varrógép-, kerékpár- és beszélőgép-kereskedő.
Fogaras, Honvéd-u 11., saját háza.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG ÉS HURUT ELLEN NINCS JOBB A
R É T H Y-féle

Pemetefű-cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.
Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

B i z t o s i t s d é l e t e d e t !

„Az Anker”

Élet- és Járadék-biztosító Társaság

magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. (Anker-udvar.)

Az 1907. évtől kezdve új, a felekre nézve nagyon kedvező biztosítási feltételek léptek díjemelés nélkül érvénybe.

1907-ben B) osztalékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 31.72%-ig emelkedő nyereményosztalék fizetett ki készpénzben.

Társasági vagyon: 171 millió korona, melyből Magyarországon 28,000.000 van elhelyezve.

Díjkönyvecskék kívánatra ingyen.

Képviselve Fogarason: THIERFELD LIPÓT által.

B i z t o s i t s d é l e t e d e t !

INDRA TÉA

a világ legjobb teája.

Valódi csak eredeti csomagokban „Elefant” védjeggyel.

Fogarasi főraktár:

I. CRACIUN, Fogaras.

Visszelárusítók kerestetnek!

Harisnya nélküli petroleum izzóvilágítás!

5% olaj megtakarítás.

Korommentes!

Szagtalan!

Robbanásmentes!

Eltörhetlen!

Lámpaátalakítás fölösleges.

10" = 1 Kor. 75, 14" = 2 Kor. --, 16" = 2 Kor. 30.

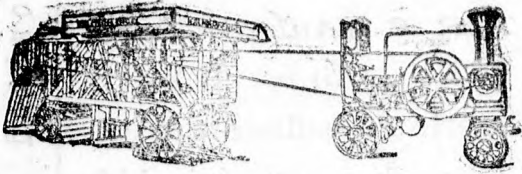
Utánvét és postadíjmentes!

Atnézet díjtalanul!

Petroleum-Glühlicht-Industrie Kronach

(B A Y E R N)

Visszelárusítók kerestetnek!

Kalmár és Engel**MÓTOR ÉS GÉPGYÁRA**Városi raktár: **BUDAPEST.** Gyár és iroda:
V. Lipót-kör. 18. VI. Úteg-u. 19.Ajánlja ugy cséplőgépet, mint malomüzemre leg-
egyszerűbb benzínmotorjait, benzínkomobiljait,
valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-
kört 18. bármikor üzemben megtekinthetők.- Teljes jótállás -
kitűnő cseplésért! **Egyedül létező újdonság!**Ezen motorok egyenletes járása és bámu-
latos egyszerű szerkezetük folytán bármely
legjáratlanabb ember által is azonnal könny-
nyen kezelhetők.

Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre.

1071 - 907.

Hirdetmény.Közhirre tesszük, hogy *Szunyogszék*
község iskola építése 1908. évi január hó
28-án d. e. 10 órakor árlejtés útján vál-
latba adatik. Zárt ajánlatok elfogad-
tatnak.Kikiáltási ár 36.000 kor., melynek
10% bánatpénzül leteendő.Az irányadó közelebbi feltételek a
községi irodában megtekinthetők.

Szunyogszék, 1907. dec. 14.

Előljárárság.

- JÓ -

ésvágyat

kap ön, ha a

KAISER-féle**Fodormenta cukorkát**

használja.

Orvosilag kipróbált és ajánlott.

Nélkülözhetetlen emésztészavarok, ét-
vágytalanság, gyomorfájásnál stb. Üdítő- és
éltetőszer. Csomagolva 20 és 40 fillér.Kapható: Hermann P. János, Kontesvel-
ler Károly, Steinburgi Pildner Frigyes urak
gyógyszertárában.**Gőz- és hőlégfürdő a szobában!!!**Az újkor leghasznosabb találmánya, száz és száz orvos
korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén.A „SANITAS” szobagőz és hőlégfürdő készülékekkel mindenki otthon lakásá-
nak bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlégfürdőt készíthet magának
5 perc alatt 5 fillér költséggel.A legnagyobb tisztaság! A lakásban a legnagyobb kényelem! A szobában
a legeskeleyebb gőz sines! A készülék használat után teljesen összehajtható és va-
lamely szekrény mögé állítható. Semmi helyet nem foglal el. Könnyen kezelhető.Minden tekintetben kipróbált biztos hatású szer minden hűlésből származó
baj ellen, úgymint: Csusz, Rheuma, Ischiás, nátha, torokfájás, bélrenyheség, álmatlanság stb.
eseteiben. A készülékben vett fürdők egyenesen csodás hatással vannak a fentemlített beteg-
ségeknek. Kérdezze meg házi orvosát! Ártalmatlan, gyors és biztos hatású soványító mód.Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek. A készülék megtekinthető itt hely-
ben Görög-utca 18. szám alatt minden vetélkedelezetség nélkül, sőt kívánatra házhoz is kül-
detik bemutatás végett.**Förstner Aladár,**a „Sanitas” szobagőz és hőlégfürdő-készülék egyedüli gyártója
VII., Alsóerdősor 30. Budapest.**HIRDETME NY!**Alulírott van szoreresém a n. é. közönség becses
tudomására hozni, hogy Fogarason a**Korbuly Miklós-féle****„Fenyő-Fluid”-nak**

egyedüli raktára

I. Craciun

cégnél van.

A Fenyő-Fluid hatása köhögés, rekedtség,
gégekatharus, fej- és fogfájás ellen páratlan.Egyszeri használata által megszűnik a mell-,
bát- és gyomorfájás, azonkívül hűlés, rheuma, gör-
csök, csont, fül és bármiféle más fájdalmak ellen
kiváló gyógyhatásának bizonyult.Igen jó szem-, fog- és torokviz. Csakis fent-
nevezett raktárban kapható a Korbuly Miklós-féle
valódi Fenyő-Fluid.

Óvakodjunk utáztatoktól!

ÁRAI: 1 üveg 1 korona, kisebb 50 fill., még kisebb 20 fill.

Kapható nagyobb mennyiségben is.

Viszont-eladóknak kedvezményes ár.

Kiváló tisztelettel

I. CRACIUN

kereskedő — Fogaras, Ferenc József-tér 25.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cement-Gyár
Brassóban.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.